

## Kinder- en Jeugdboeken

### Zondagsschoolboekjes

#### Recensie

Auteur: E. Gerdes

Titel: In Leiden en Vlaanderen

Druk: 5

159 blz.

Bijzonderheden: Oorspronkelijk werk (geschikt voor jongens en meisjes van 12-16 jaar); omvang 160 bladz.; 4 platen; prijs f 0.75 ing., f 1.25 geb. Korte inhoud: Antoine Moreau, een tot het Evangelie gebrachte Roomsche jongeling, uit Monne bij Kortrijk, vertelt op de wandeling van Leiden naar Voorschoten aan Wouter Harmsen, hoe hij, na zijn bekeering, bij Jan Paedts te Leiden op de drukkerij is gekomen. Hun gesprek wordt afgeluisterd door een handlanger van den Jezuïet Diego uit Kortrijk, welke laatste door den Inquisiteur Derot naar Leiden is gezonden om Antoine op slinksche, Jezuïetische wijze (‘het doel heiligt de middelen’) naar de Zuidelijke Nederlanden te lokken. Die toeleeg gelukt. Aan 't sterfbed van zijn Moeder wordt hij door de dienaars van de Inquisitie gegrepen en in den kerker geworpen, waaruit hij met hulp van Wouter Harmsen en andere Leidsche vrienden ontsnapt, maar wegens uitputting weldra sterft. Het verhaal speelt in n jaar 1600. Beoordeeling: We willen de waarde van de historische lectuur a la Gerdes niet geheel ontkennen, omdat het nationaal protestantsch besef bij ons volk er door versterkt kan worden. Dit boek wekt belangstelling voor onze geschiedenis van den grooten strijd onzer vaders om de vrijheid van godsdienst. Voor 't kweken van papenhaat is in dit verhaal geen grond: Antoine bidt voor zijn vijanden en verzoent zich vóór zijn sterven met den Jezuïet. Natuurlijk teekent Gerdes den Jezuïet als een geslepen bedrieger en een verachtelijk mens. Sympathiek is de figuur van Wouter Harmsen en van moeder Moreau in haar liefde tot haar zoon. Vreemd, onwaarschijnlijk lijkt 't ons, dat de Schout van Leiden en andere Leidsche vrienden naar Kortrijk trekken en daar in 't vijandelijke land Antoine uit de gevangenis bevrijden; gezwezen nog van de toevalligheden in 't verhaal. Behalve moeder Moreau zijn alle Roomschen menschen met vuige bedoelingen. In zijn eenzijdigheid doet Gerdes geen poging om de Roomschen te tekenen in de lijst van hun tijd. In zijn werk straalt wèl door een hartelijke liefde voor God en Zijn Woord. Het verkondigt de noodzakelijkheid van wedergeboorte en schuldverzoening in Christus' bloed. Met den stijl van Gerdes kunnen we niet dwepen. Ofschoon we niet blind zijn voor 't goede in de boeken van Gerdes, i. c. zijn gezonde Christelijke beschouwingen, meenen we toch, dat we met hem ‘uit den tijd’ zijn. We moeten er ons wel voor wachten onzen jongen lezers uitsluitend deze en soortgelijke lectuur in banden te geven. Tegenwicht is noodig! Daarom onder voorbehoud aanbevolen. G. Dick

J.Lens Bibliotheekgids voor Chr. School- en Jeugdbibliotheken, 1930

[Open Gids](#)

-----